

UZASADNIENIE

Pozwem z 3 sierpnia 2020 r. (data nadania w placówce pocztowej) powód L. Sp. z o.o. z siedzibą we W., działając przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o zasądzenie od pozwanego B. M. S.A. z siedzibą w W. kwoty w wysokości 1 671,13 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 sierpnia 2019 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że 8 maja 2018 r., 30 lipca 2018 r. oraz 28 sierpnia 2018 r. pozwany zawarł z M. C. trzy umowy pożyczki (kredytu konsumenckiego) odpowiednio o numerach (...), (...), (...). Kwota udzielonego kredytu nr (...) wynosiła 15 000 zł a pozwany bank tytułem prowizji pobrał kwotę 1 648,50 zł. Umowę zawarto na 48 miesięcy. Kwota kredytu nr (...) wynosiła 4 000,00 zł. W związku z niniejszą pożyczką pobrano prowizję 399,60 zł. Umowę zawarto na 36 miesięcy. Kwota kredytu nr (...) również wynosiła 4 000,00 zł a tytułem prowizji B. M.S.A. z siedzibą w W. pobrał 439,60 zł. Umowa zawarta została na 24 miesiące. Powód kolejno podniósł, że prowizje zostały sfinansowane w ten sposób, że pozwany w ramach udzielonych kredytów pożyczył konsumentowi także środki na zapłatę prowizji i w dniu wypłaty kredytów z tych środków potrącił prowizje.

Kolejno powód wskazała, że konsument dokonał wcześniejszej całkowitej spłaty w/w kredytów konsumenckich w dniu 18 lipca 2019 r. W związku z powyższym zgodnie z art. 52 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (dalej: u.k.k.) Bank był zobowiązany w terminie 14 dni od dnia dokonania wcześniejszej spłaty rozliczyć z konsumentem sporną kwotę. Termin ten upłynął miał w dniu 1 sierpnia 2019 r.

W dalszej części uzasadnienia powód wskazał, że pomiędzy nim a M. C. zawarte zostały umowy przelewu wierzytelności pieniężnych, które przysługiwały konsumentce od pozwanego w związku z opisanymi powyżej umowami kredytu. Pismem z 24 lipca 2020 r. powód miał zawiadomić pozwanego o niniejszym fakcie, przesyłając mu jednocześnie oryginał oświadczenia konsumenta o zwolnieniu banku z tajemnicy bankowej w zakresie przedmiotowych umów oraz wzywając do dobrowolnej spłaty spornej kwoty w terminie 3 dni od dnia doręczenia wezwania.

Jako materialnoprawną podstawę dochodzonego roszczenia wskazano art. 49 ust. 1 u.k.k. Z daleko idącej ostrożności procesowej podniesiono, że podstawę dochodzonego roszczenia może stanowić również art. 385¹ § 1 k.c. oraz art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 410 § 2 k.c.

(pozew k. 3-5)

Dnia 16 października 2020 r. (data nadania w placówce pocztowej) pozwany, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, złożył odpowiedź na pozew, w której wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany wskazał, że powództwo jest bezzasadne i nie zasługuje na uwzględnienie. Wskazał, że nie uznaje roszczeń ani co do zasady, ani co do wysokości oraz zaprzecza wszystkim twierdzeniom i faktom powołanym w pozwie, poza tymi które wprost przyznaje. Zaprzeczył by istniała podstawa do zwrotu na rzecz powoda części prowizji z tytułu udzielenia pożyczki nr (...) z dnia 8 maja 2018 r., pożyczki nr (...) z dnia 30 lipca 2018 r., pożyczki nr (...) z dnia 28 sierpnia 2018 r. W jego ocenie pobrane od pożyczkobiorcy prowizje stanowiły tę część wynagrodzenia pozwanego, która związana była jedynie z przedkontraktowymi czynnościami i kosztami pozwanego, obejmującymi swym zakresem wyłącznie świadczenia w postaci jednorazowych czynności dotyczących rozpatrzenia wniosków kredytowych oraz udzielenia kredytów. Wysokość prowizji w żaden sposób nie była uzależniona od okresu trwania umowy, czy też od okresu kredytowania i jako taka, zdaniem pozwanego, nie powinna podlegać proporcjonalnemu zwrotowi na podstawie art. 49 u.k.k.

Jako całkowicie nietrafione pozwany uznał także zarzuty co do abuzywności postanowień dotyczących prowizji i jej wysokości czy też obejścia przepisów dot. odsetek maksymalnych. Podkreślono, że podstawa do pobierania prowizji wynika bezpośrednio z przepisów prawa i jest jednym z podstawowych uprawnień banków przy udzielaniu kredytów i pożyczek.

Mając na uwadze, iż powód powołał się na wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE) z dnia 11 września 2019 r. wydany w sprawie C-383/18, pozwany wskazał, iż TSUE dokonał interpretacji dyrektywy a nie ustawy o kredycie konsumenckim, której art. 49 u.k.k jest w ocenie banku jasny i powinien być interpretowany zgodnie z zasadami wykładni językowej. Zaznaczono także, że dokonana w w/w wyroku interpretacja Dyrektywy o kredycie konsumenckim (...) nie jest wiążąca dla pozwanego banku i wywołuje tylko skutki bezpośrednie wobec państw członkowskich UE co do obowiązku jej implementacji. Pozwany stał również na stanowisku, iż wyrok TSUE nie jest wiążący dla Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę, gdyż wywołuje on jedynie skutki wobec Sądu, który zwrócił się do TSUE z pytaniem prejudycjalnym. Ponadto nadmieniono, iż TSUE dokonał wykładni jedynie na podstawie angielskiej i niemieckiej wersji językowej, zaś wersja polska ma inne brzmienie. Nawet zaś w przypadku uznania, że wyrok TSUE wiąże sądy, pozwany wskazał, że skutki wyroku należy rozpatrywać jedynie na przyszłość, tj. od 11 września 2019 r., kiedy to TSUE dokonało wykładni art. 49 u.k.k. W dalszej części bank zaznaczył, że wykładnia zaprezentowana przez TSUE jest uzasadniona celami ochrony konsumentów i nie powinna odnosić się wobec cesjonariusza, będącego przedsiębiorcą. Wskazał, że dochodzenie przez przedsiębiorcę roszczeń należy oceniać w kategorii nadużycia prawa podmiotowego, tj. art. 5 k.c.

(odpowiedź na pozew k. 54-63)

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. C. 8 maja 2018 r. zawarła zB. M. S.A. z siedzibą w W. umowę pożyczki gotówkowej nr (...). Kwotę do wypłaty na podstawie umowy (podstawę do obliczania oprocentowania) określono na 19 045,88 zł (§ 5 ust. 2). Okres spłaty pożyczki wynosił 48 miesięcy (§ 5 ust. 3), zaś początek jej spłaty ustalono na miesiąc następujący po miesiącu, w którym została zawarta umowa, przy czym spłata pierwszej raty nie mogła być dokonana przed upływem 30 dni od dnia uruchomienia środków (§ 5 ust. 4). Zgodnie z § 5 ust. 5 datę płatności raty ustalono na 1 dzień każdego miesiąca. W § 6 ust. 2 wskazano, że prowizja wynosi 1 648,50 zł i była liczona od całkowitej kwoty pożyczki. Pobierana była przez doliczenie jej do kwoty pożyczki, zwiększając tym samym wysokość kwoty pożyczki do spłaty a następnie poprzez potrącenie jej od wypłacanej kwoty z rachunku wskazanego w umowie.

Pożyczkobiorczyni mogła dokonać spłaty części lub całości udzielonej pożyczki przed terminem określonym w umowie (§ 11 ust. 2). Aby wcześniejsza częściowa albo całkowita spłata mogła być zrealizowana pożyczkobiorczyni musiała zapewnić na rachunku środki pieniężne wystarczające na wnioskowaną spłatę poprzez wpłatę gotówki w kasie banku lub dokonanie przelewu na rachunek oraz złożyć dyspozycję odnośnie wcześniejszej spłaty.

(okoliczności bezsporne, ponadto: kserokopia umowy pożyczki gotówkowej nr (...) k. 12-15)

M. C. 18 lipca 2019 r. dokonała wcześniejszej całkowitej spłaty zadłużenia, wynikającego z w/w umowy pożyczki gotówkowej.

(okoliczność bezsporna, ponadto: raport z BIK k. 25, oświadczenie o dokonaniu całkowitej spłaty k. 31)

Pozwany 30 lipca 2018 r. zawarł z M. C. kolejną umowę pożyczki gotówkowej. Umowa opatrzona była numerem (...). Kwota to wypłaty na podstawie umowy (podstawa do obliczenia oprocentowania) zgodnie z § 5 ust.2 wynosiła 4 874,76 zł. W świetle §5 ust. 3 okres spłaty wynosił 36 miesięcy. Początek spłaty ustalono zaś na wrzesień 2018 r. Data płatności raty przypadała na 1 dzień każdego miesiąca. Zgodnie z § 6 ust. 2 tytułem prowizji pobrana została kwota 399,60 zł. Prowizja liczona była od całkowitej kwoty pożyczki i pobierana przez doliczenie jej do kwoty pożyczki, zwiększając

tym samym wysokość kwoty pożyczki do spłaty, a następnie poprzez potrącenie jej od wypłacanej kwoty pożyczki z rachunku wskazanego w umowie.

Pożyczkobiorczyni mogła dokonać spłaty części lub całości udzielonej pożyczki przed terminem określonym w umowie (§ 11 ust. 2). Aby wcześniejsza częściowa albo całkowita spłata mogła być zrealizowana pożyczkobiorczyni musiała zapewnić na rachunku środki pieniężne wystarczające na wnioskowaną spłatę poprzez wpłatę gotówki w kasie banku lub dokonanie przelewu na rachunek oraz złożyć dyspozycję odnośnie wcześniejszej spłaty.

(okoliczności bezsporne, ponadto: kserokopia umowy pożyczki gotówkowej nr (...) k. 16-19)

M. C. 18 lipca 2019 r. dokonała wcześniejszej całkowitej spłaty zadłużenia, wynikającego z w/w umowy pożyczki gotówkowej.

(okoliczność bezsporna, ponadto: raport z BIK k. 25, oświadczenie o dokonaniu całkowitej spłaty k. 32)

M. C. i B. M. S.A. z siedzibą w W. zawarli 28 sierpnia 2018 r. umowę pożyczki gotówkowej o numerze (...). Kwota do wypłaty na podstawie umowy wynosiła 4 759,25 zł. Umowę zawarto na 24 miesiące a początek jej spłaty ustalono na październik 2018 r. Raty miały być płatne 1 dnia każdego miesiąca. Tytułem prowizji pobrano kwotę 439,60 zł. Prowizja była liczona od całkowitej kwoty pożyczki i pobierana była przez doliczenie jej do kwoty pożyczki, zwiększając tym samym wysokość kwoty pożyczki do spłaty, a następnie przez jej potrącenie od wypłacanej kwoty.

Pożyczkobiorczyni mogła dokonać spłaty części lub całości udzielonej pożyczki przed terminem określonym w umowie (§ 11 ust. 2). Aby wcześniejsza częściowa albo całkowita spłata mogła być zrealizowana pożyczkobiorczyni musiała zapewnić na rachunku środki pieniężne wystarczające na wnioskowaną spłatę poprzez wpłatę gotówki w kasie banku lub dokonanie przelewu na rachunek oraz złożyć dyspozycję odnośnie wcześniejszej spłaty.

(okoliczności bezsporne, ponadto: kserokopia umowy pożyczki gotówkowej nr (...) k. 20-24)

M. C. 18 lipca 2019 r. dokonała wcześniejszej całkowitej spłaty zadłużenia, wynikającego z w/w umowy pożyczki gotówkowej.

(okoliczność bezsporna, ponadto: raport z BIK k. 25, oświadczenie o dokonaniu całkowitej spłaty k. 33)

M. C. 22 lipca 2020 r. zawarła z powodem trzy umowy cesji wierzytelności odpowiednio o numer (...), (...), (...).

Przedmiotem niniejszych umów przelewu wierzytelności były wierzytelności pieniężne wynikająca z w/w umów pożyczek, przysługujące cedentce w stosunku do pozwanego banku, obejmujące w szczególności wierzytelność o zwrot wszelkich nienależnie pobranych opłat i kosztów oraz o zwrot kosztów w związku z wcześniejszą spłatą w/w umowy pożyczki oraz ze wszystkimi związanymi z tymi wierzytelnościami prawami.

(dowody: umowy cesji wraz z kartami podpisów elektronicznych k. 34-39)

Pismami datowanymi na dzień 23 lipca 2020 r. powód zawiadomił pozwany bank o dokonanych przez pożyczkobiorczynię przelewach wierzytelności, a także o wyrażeniu przez nią zgody na uchylenie tajemnicy bankowej na rzecz powoda. Jednocześnie L. sp. z o.o. wezwał pozwanego do zapłaty spornej kwoty w terminie 3 dni od dnia doręczenia wezwania.

(dowody: oświadczenia o zwolnieniu z tajemnicy bankowej k. 28-30, przedsądowe wezwania do zapłaty k. 40-42, potwierdzenie nadania k. 43)

Stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o okoliczności między stronami bezsporne oraz o wyżej powołane dokumenty i kopie dokumentów, które uznał w całości za wiarygodne. W ocenie Sądu dowody te, w zakresie w jakim stanowiły podstawę poczynionych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych, tworzą spójny oraz niebudzący wątpliwości w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a przez to zasługujący na wiarę, materiał dowodowy.

Zauważyć należy, że pozwany zaprzeczył wprawdzie wszystkim twierdzeniom strony powodowej, poza tymi wyraźnie przyznanymi, jednak temu oświadczeniu nie można nadać mocy takiej, z której wynikałoby, że wszystkie okoliczności sprawy stały się sporne. Pozwany, kwestionując zasadność powództwa, nie może ograniczyć się do ogólnego stwierdzenia, że zaprzecza wszystkim faktom powołanym przez powoda, z wyjątkiem tych, które wyraźnie przyznał (wyroki SN: z 9.07.2009 r., III CSK 341/08, LEX nr 584753, i z 20.11.2014 r., V CSK 78/14, LEX nr 1567490). Zaprzeczenie podstawie faktycznej jest oświadczeniem wiedzy, które musi być odniesione do skonkretyzowanych okoliczności (faktów), w przeciwnym przypadku jako abstrakcyjne traci na znaczeniu.

Sąd odstąpił od zobowiązania pozwanego do dołączenia do akt sprawy dokumentacji kredytowej dotyczącej umów pożyczek nr (...). Fakt zawarcia tych umów, jak i ich treść był bezsporny między stronami. Sąd uznał, iż zawarty w aktach sprawy materiał dowodowy jest wystarczający do rozpoznania przedmiotowej sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Powód domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty w wysokości 1 671,13 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 3 sierpnia 2019 r. do dnia zapłaty. Przedmiotem dochodzonego roszczenia był zwrot części prowizji.

W przedmiotowej sprawie między stronami bezsporne było zawarcie między M. C. a pozwanym bankiem umów pożyczki gotówkowej o numerach (...), (...) oraz (...). Spór między stronami dotyczył zasadności dochodzenia zwrotu części prowizji we wskazanej przez powoda wysokości.

Podstawą dochodzonego roszczenia był art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r., o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 1083 ze zm., dalej jako: u.k.k.), zgodnie z którym w przypadku spłaty całości kredytu przed terminem określonym w umowie, całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, chociażby konsument poniósł je przed tą spłatą. Art. 49 i 48 ustawy o kredycie konsumenckim stanowi efekt implementacji art. 16 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej Dyrektywę 87/102/EWG (dalej: Dyrektywa 2008/48/WE).

Definicja legalna terminu „całkowity koszt kredytu” znajduje się w art. 5 pkt 6 u.k.k. Zgodnie z powyższą definicją całkowity koszt kredytu to wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności są to odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże, jeżeli są znane kredytodawcy (lit. a), a także koszty usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń, w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu lub do uzyskania go na oferowanych warunkach (lit. b). Wyjątkiem są koszty opłat notarialnych ponoszone przez konsumenta, które nie stanowią całkowitego kosztu kredytu.

Przywołany przepis art. 49 u.k.k. przewiduje zatem mechanizm obniżenia kosztów kredytobiorcy z tytułu umowy o kredyt konsumencki albo kosztów związanych z taką umową, ustanawiając zasadę proporcjonalnej redukcji tych kosztów. Jak wskazano w literaturze, w sytuacji gdy konsument dokona spłaty kredytu przed terminem określonym w umowie, proporcjonalnemu obniżeniu powinny ulec wszelkie koszty składające się na całkowity koszt kredytu w rozumieniu art. 5 pkt 6 u.k.k., włącznie z kosztami, których wysokość nie zależy od okresu obowiązywania umowy, czyli takimi jak opłaty i prowizje z tytułu wykonania przez bank czynności jednorazowych (Ł. Obzejta, Koszty związane z kredytem konsumenckim w związku z wyrokiem L. , LEX/el. 2019.). Podobne stanowisko zajął również K. Osajda wskazując, że koszty od których ponoszenia konsument zostaje zwolniony na podstawie art. 49 u.k.k., obejmują wszelkie świadczenia na rzecz kredytodawcy, które przekraczają wysokość kapitału. Zakres tych kosztów pozostaje szerszy od całkowitego kosztu kredytu w rozumieniu art. 5 pkt 6 u.k.k., może bowiem obejmować również roszczenia powstałe już po zawarciu umowy i niemożliwe do przewidzenia przez kredytodawcę w chwili jej zawarcia (K. Osajda (red.) Komentarz do art. 49 ustawy o kredycie konsumenckim, Legalis 2019).

Wskazać należy, że ostatnia część zdania art. 49 ust. 1 u.k.k. wyraźnie stanowi, iż obniżeniu podlegają również te z kosztów, które zostały poniesione przez konsumenta przed spłatą kredytu. W związku z powyższym uznać należy, że intencją ustawodawcy było nieróżnicowanie obniżenia kosztu kredytu od tego jaki charakter ma dany koszt i kiedy (w jakim czasie) został poniesiony. Przepis ten należy interpretować zgodnie z istotą i celem ustawy o kredycie konsumenckim. Bez wątplenia bowiem ratio legis tego przepisu jest zmniejszenie ciężarów finansowych konsumenta kredytobiorcy.

Zaprezentowane stanowisko znajduje potwierdzenie w judykaturze. Uchwałą z dnia 12 grudnia 2019 r., sygn. akt III CZP 45/19, Sąd Najwyższy stwierdził, że uprawnienie konsumenta do obniżenia całkowitego kosztu kredytu w przypadku jego spłaty w całości przed terminem określonym w umowie obejmuje także prowizję za udzielenie kredytu. Przywołać należy również stanowisko Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zawarte w wyroku z dnia 11 września 2019 r. w sprawie C-383/18 L. sp. z o.o. przeciwko (...) im. (...), S. B. S.A. oraz m. (...) S.A. W niniejszym wyroku TSUE dokonał wykładni art. 16 ust. 1 Dyrektywy 2008/48/WE, zgodnie z którą przepis ten należy interpretować w ten sposób, że prawo konsumenta do obniżenia całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta. Uzasadniając swoje stanowisko TSUE podniósł, że art. 3 lit. g Dyrektywy 2008/48/WE, który definiuje pojęcie „całkowitego kosztu kredytu”, nie zawiera żadnego ograniczenia, które dotyczyłoby okresu obowiązywania danej umowy o kredyt. Podkreślono również, że przy dokonywaniu wykładni art. 16 przedmiotowej Dyrektywy wzięto pod uwagę nie tylko brzmienie przepisu w różnych wersjach językowych, ale również kontekst oraz cele regulacji. Skuteczność prawa konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu byłaby osłabiona, gdyby przyjąć, że obniżenie kredytu ogranicza się do uwzględnienia jedynie kosztów przedstawionych przez kredytodawcę jako zależnych od okresu obowiązywania umowy. Tym samym na uwzględnienie nie zasługuje zarzut pozwanego podważający wykładnię zaproponowaną przez TSUE z uwagi na jej oparcie wyłącznie na dwóch wersjach językowych dyrektywy, z których żadna nie jest wersją polską. Skuteczność takiego zarzutu wymagałaby wskazania istotnych rozbieżności językowo-semantycznych między polską a innymi wersjami językowymi dyrektywy, gdyż oczywiście każda z tych wersji ma w prawie unijnym równą skuteczność. Zaznaczyć należy, że także z samej umowy wynika, że prowizja stanowi część całkowitego kosztu kredytu. Została ona bowiem kredytowana przez bank i wchodziła w skład wypłaconej kwoty pożyczki oraz całkowitego kosztu pożyczki.

Pozwany podnosił również, że przywołany przez powoda wyrok TSUE nie będzie miał zastosowania w przedmiotowej sprawie, gdyż wyrokiem tym związany jest jedynie sąd zadający pytanie prejudycjalne. Tutejszy Sąd w pełni podziela zdanie Sądu Najwyższego zawarte w w/w uchwale z dnia 12 grudnia 2019 r., sygn. akt III CZP 45/19. Wskazać należy na art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U.2004.90.864/2 z dnia 2004.04.30), zgodnie z którym TSUE jest właściwy do orzekania w trybie prejudycjalnym o wykładni Traktatów oraz o ważności i wykładni aktów przyjętych przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii. W związku z powyższym TSUE jest również uprawniony do dokonania wykładni Dyrektywy 2008/48/WE i wykładnia ta ma charakter wiążący. Również w doktrynie wpływ dokonanej przez TSUE wykładni dyrektywy na orzecznictwo oraz praktykę sądów krajowych nie budzi wątpliwości. Przywołać można Ł. Obzejta, który stwierdził, że dla przyjęcia takiego rozwiązania nie ma znaczenia to, że odpowiedź na pytanie prejudycjalne wiąże jedynie sąd krajowy, zadający pytanie prejudycjalne w sprawie, w ramach której pytanie to zostało zawarte, jak również nie ma znaczenia to, że sądy krajowe stosują prawo wewnętrzne (art. 49 ust. 1 u.k.k.), a nie unijne (art. 16 ust. 1 dyrektywy 2008/48/WE). Polska zobowiązana była do pełnej implementacji art. 16 ust. 1 dyrektywy 2008/48/WE do wewnętrznego porządku prawnego, a następnie (sądy) do zapewnienia stosowania przepisu prawa wewnętrznego implementującego art. 16 ust. 1 dyrektywy 2008/48/WE (art. 49 ust. 1 u.k.k.) – aby cel wyznaczony w art. 16 ust. 1 dyrektywy 2008/48/WE został w pełni osiągnięty. Dlatego też, jak podnosi autor, wpływ wyroku C-383/18, L., na praktykę i orzecznictwo nie powinien budzić wątpliwości (Ł. Obzejta, Koszty związane z kredytem konsumenckim w związku z wyrokiem L., LEX/el. 2019.).

Jako bezzasadny Sąd uznał także zarzut pozwanego wystąpienia przez powoda z roszczeniem, korzystając z motywów wyroku TSUE, który dotyczy konsumenta, podczas gdy powód jest przedsiębiorcą. Na mocy umowy cesji dochodzi do pochodnego nabycia wierzytelności. Jak wynika z samej właściwości umowy przelewu wierzytelności, cesjonariusz

nabywa wierzytelność dokładnie w takim kształcie i stanie w jakim przysługiwała ona cedentowi. Wierzytelność nabyta przez cesjonariusza jest identyczna do tej zbytej przez cedenta. Nowy wierzyciel może żądać od dłużnika spełnienia świadczenia na takich samych zasadach na jakich był do tego uprawniony zbywca. Co więcej, z punktu widzenia konsumenta umowa cesji może być korzystną formą dochodzenia roszczenia, gdyż pozwala mu uzyskać korzyści z roszczenia, które musi być dochodzone na drodze sądowej – z pominięciem trudności z tym związanych. W ocenie Sądu działalności takiej nie można co do zasady uznać za sprzeczną z zasadami współżycia społecznego.

Brak było również podstaw by przyjąć, że zawarte pomiędzy powodem a pożyczkobiorczynią umowy przelewu wierzytelności były nieważne, by umowy te były sprzeczne z ustawą, zasadami współżycia społecznego albo zmierzały do obejścia prawa. Nie było również podstaw by przyjąć, że którykolwiek z przelewów wierzytelności sprzeciwiał się ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Ponadto wprost z umów wynikało, że ich przedmiotem są wierzytelności przysługujące pożyczkobiorczyni wobec pozwanego banku z tytułu zwrotu wszelkich nienależnie pobranych opłat i kosztów oraz o zwrot kosztów w związku z przedterminowymi spłatami pożyczek. W świetle powyższych rozważań dotyczących art. 49 ustawy o kredycie konsumenckim bezpodstawne było także stanowisko pozwanego jakoby wierzytelności będące przedmiotem przelewów nie istniały, skoro przepis ten obejmuje wszelkie koszty niezależnie od tego jaki mają charakter i w jakim czasie zostały poniesione. Żądanie zasądzenia zwrotu proporcjonalnie wyliczonej części kosztów w związku z przedterminowymi spłatami pożyczek uznać zatem należało za zasadne.

Na uwzględnienie nie zasługuje też podnoszony w odpowiedzi na pozew zarzut naruszenia przez powoda zasad współżycia społecznego. Przepis art. 5 k.c. jest klauzulą generalną i jedynie w wyjątkowych sytuacjach może stanowić podstawę oddalenia powództwa. Odmowa udzielenia ochrony prawnej na podstawie art. 5 k.c. z uwagi na jego wyjątkowy charakter musi być uzasadniona istnieniem okoliczności rażących i nieakceptowanych w świetle powszechnie uznawanych w społeczeństwie wartości. Zasadniczą podstawę stwierdzenia o wystąpieniu nadużycia prawa stanowić powinna analiza zachowania uprawnionego. Jego negatywna ocena może wynikać m.in. z faktu, że zajęcie zostało przez niego sprowokowane albo też z faktu wykorzystania położenia drugiej strony (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 9 grudnia 2009 r., IV CSK 290/09, Lex nr 560607). W okolicznościach niniejszej sprawy samo wykonywanie przez powoda prawa do żądania zapłaty proporcjonalnie wyliczonej części prowizji w związku z przedterminową spłatą kredytu przez poprzednika prawnego powoda będącego konsumentem, nie daje podstaw do stwierdzenia, że wykonywanie tego prawa jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego lub społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa. O nadużyciu prawa przez powoda nie świadczy również okoliczność, że powód jest przedsiębiorcą i nabywa wierzytelności przysługujące konsumentom wobec banków.

Na marginesie wskazać należy, iż, wobec uznania, że część prowizji podlega zwrotowi na podstawie wyżej powołanego art. 49 ustawy o kredycie konsumenckim, zbędne było odnoszenie się do zarzutów abuzywności i nieważności postanowień samej umowy pożyczki w zakresie prowizji.

Ustawodawca nie wskazał wprost szczegółowego sposobu obliczenia kosztów kredytu podlegających zwrotowi na rzecz konsumenta. Art. 49 u.k.k. nakazuje jednakże przyjąć, iż koszty te ulegają proporcjonalnemu obniżeniu w stosunku do czasu trwania zobowiązania.

Strony w umowie pożyczki nr (...) określiły okres spłaty na 48 miesięcy. Kredyt uruchomiony został 8 maja 2018 r. P. dokonała całkowitej spłaty pożyczki 18 lipca 2019 r. Zgodnie z w/w umową pożyczki datę płatności raty ustalono na 1 dzień każdego miesiąca. Płatność ostatniej raty przypadła zatem na 1 czerwca 2020 r. Faktyczny okres kredytowania trwał 436 dni i tylko za ten okres należy się pozwanemu prowizja. Kwota kosztów należnych za 1 dzień wynosi 1,1101 zł (1 648,50 zł : 1 485 dni = 1,1101 zł). Kwota należna pożyczkodawcy wynosi zatem 484,00 zł (1,1101 zł x 436 ≈ 484,00 zł). Do zwrotu na rzecz powoda pozostaje zatem kwota 1 164,50 zł (1 648,50 zł – 484,00 zł = 1 164,50 zł).

W umowie pożyczki nr (...)strony okres spłaty ustaliły na 36 miesięcy. Pożyczkę uruchomiono 30 lipca 2018 r. a płatność raty przypadła na 1. dzień każdego miesiąca. Płatność ostatniej raty przypadła zatem na 1 sierpnia 2021 r. M. C. dokonała całkowitej spłaty z tytułu w/w umowy 18 lipca 2019 r. Faktyczny okres kredytowania trwał 353 dni i

tylko za ten okres należy się pozwanemu prowizja. Kwota kosztów należnych za 1 dzień wynosi 0,3639 zł (399,60 zł : 1 098 dni = 0,363934 zł). Kwota należna pożyczkodawcy wynosi zatem 128,46 zł (0,363934 zł x 353 ≈ 128,47 zł). Do zwrotu na rzecz powoda pozostaje kwota 271,13 zł (399,60 zł – 128,47 zł = 271,13 zł).

Okres spłaty pożyczki nr (...) ustalono na 24 miesiące. Pożyczkę uruchomiono 28 sierpnia 2018 r. Płatność ostatniej raty przypadła zatem na 1 września 2020 r. Pożyczkobiorczyni dokonała całkowitej spłaty z tytułu w/w umowy 18 lipca 2019 r. Faktyczny okres kredytowania trwał 324 dni i tylko za ten okres należy się pozwanemu prowizja. Kwota kosztów należnych za 1 dzień wynosi 0,598095 zł (439,60 zł : 735 dni = 0,598095 zł). Kwota należna pozwanemu wynosi zatem 193,78 zł (0,598095 zł x 324 ≈ 193,78 zł). Do zwrotu na rzecz powoda pozostaje kwota 245,82 zł (439,60 zł – 193,78 zł = 245,82 zł).

Łączna kwota należna powodowi wynosiła zatem 1 681,45 zł. Zgodnie jednak z art. 321 §1 k.p.c. Sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Mając na uwadze powyższe Sąd zasądził należność główną zgodnie z żądaniem pozwu.

Od powyższej kwoty Sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie zgodnie z żądaniem pozwu, tj. od dnia 3 sierpnia 2019 r. do dnia zapłaty. Jak już wskazywano całkowita spłata wszystkich umów pożyczek nastąpiła 18 lipca 2019 r. Zgodnie z art. 52 u.k.k. kredytodawca jest zobowiązany do rozliczenia z konsumentem kredytu w terminie 14 dni od dnia dokonania wcześniejszej spłaty kredytu w całości. Czternastodniowy termin na rozliczenie kredytu zgodnie z wyżej powołanym przepisem upływał zatem z dniem 1 sierpnia 2019 r. Od dnia następnego po tym dniu pozwany pozostawał zatem w opóźnieniu wobec kredytobiorcy. Zgodnie jednak z przywoływanym już art. 321 k.p.c. Sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. W związku z powyższym Sąd zasądził odsetki zgodnie z art. 481 k.c.

W punkcie II wyroku rozstrzygnięto o kosztach procesu na podstawie art. 98 § 1, 1ⁱ i 3 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania. Na koszty powoda złożyła się opłata sądowa od pozwu w kwocie 200 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 900 zł ustalone na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od dokumentu pełnomocnictwa. Zgodnie z art. 98 §1¹ k.p.c. od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu należą się odsetki, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzone, do dnia zapłaty.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji.

sędzia Małgorzata Wert

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku proszę doręczyć pełnomocnikowi pozwanego (bez pouczenia).

sędzia Małgorzata Wert